Opetus- ja kulttuuriministeriö

Valtiovarainvaliokunnan sivistys- ja tiedejaostolle OKM/YVA 3.3.2016

Selvitys

Sivistys- ja tiedejaoston puheenjohtaja Krista Kiuru pyysi 1.3.2016 ministeriöltä selvityksen siitä, minkä verran suomalaiset koulut ovat viime vuosina (esim. viimeisten 5 vuoden aikana) saaneet harkinnanvaraista valtionavustusta toimintaansa. Lisäksi pyydettiin selvittämään, onko Pietarin suomalaisen koulun avustuspäätöksiä tehtäessä ollut tiedossa, että koulu on lainannut säätiölle 400 000 euroa.

Vastauksena kysymyksiin esitetään seuraavaa:

Suomalaisen koulun Pietarin säätiölle maksama, alkujaan noin 700 000 euron summa on ministeriön saamien sopimusasiakirjojen mukaan annettu vuonna 2006 solmitun aiesopimuksen ja 2007 solmitun koulusopimuksen perusteella ja kyseessä on rakennusaikaisten vuokra- ja muiden sopimusten kustannusten kattamiseksi sovittu ennakkovuokrien maksaminen. Saatava on ministeriön koululta saamien selvitysten mukaan sovittu takaisinmaksettavaksi 20 vuoden aikana hyvittämällä koulun vuokraa. Suomi-taloon muuttaminen on ollut koulun osalta riskialtis hanke, mutta ministeriöllä ei ole ollut suoraa ohjausvaltaa yksityisen yhdistyksen hankkeisiin. Vuokraennakon maksaminen on ollut yksityisoikeudellinen oikeustoimi, joka on sen tekemisen jälkeen tullut ministeriön tietoon. Ministeriöllä on ollut tieto vuokraennakosta ainakin vuodesta 2012. Vuokraennakon ei ole arvioitu muodostavan laillisuusestettä avustuksen myöntämiselle.

Koululta 2.3.2016 puhelimitse saadun tiedon mukaan ministeriön 24.2.2016 jaostolle toimittamassa muistiossa viitattu koulun 400 000 euron laina säätiölle on jäljellä oleva osa vanhasta 700 000 euron vuokraennakosta. Kyseessä ei ole uusi laina.

Ministeriö on vuosittain tukenut koulua harkinnan varaisella avustuksella. Kaikkien ulkomailla perusopetuslain nojalla myönnettävän luvan varassa ulkomailla toimivien koulujen saamat harkinnan varaiset avustukset on listattu tämän muistion lopussa. Pietarin suomalaisen koulun osalta ministeriön edustajat ovat koulun johtoa tavattuaan viestittäneet, että koulun maksama vuokra on liian suuri koulun taloudelliseen kantokykyyn nähden ja että koulun tulee kaikin keinoin saada vuokrakulujaan alennettua huomattavasti.

Ministeriö on viime vuosina alentanut koulun saamaa harkinnanvartaista avustusta. Koulu on myös onnistunut jonkin verran alentamaan vuokrakulujaan. Sen maksamaa neliövuokraa on alennettu ja sen vuokraama pinta-ala on pienennyt noin 870 neliöstä alle 700 neliöön. Laskevien oppilasmäärien vuoksi nämä keinot eivät vaikuta riittäviltä. Ministeriöstä on useaan kertaan viestitetty koulun johdolle, että sen tulisi käynnistää selvittelyt uusien tilojen löytämiseksi ja valmistautua muuttoon ennakollisesti ja harkiten siten, että oppilaiden koulunkäynnille koituisi muutoksista mahdollisimman lyhytaikainen häiriö.

Koulun jatko on ja on ollut kiinni jokavuotisessa ylimääräisessä harkinnanvaraisessa avustuksessa, jota sille on myönnetty mm. keskimääräistä korkeampien vuokrakulujen vuoksi. Harkinnanvaraista avustusta ei kuitenkaan ole tarkoitettu pysyväksi rahoitusmuodoksi. Ratkaisuun on jouduttu mm. koulussa olevien

lasten aseman turvaamiseksi. Tarve saada aikaan ratkaisu, jolla koulun vuokra alenee nykyisestä tuntuvasti, on koulun jatkon kannalta ensiarvoinen.

Alla ulkomailla perusopetuslain nojalla myönnettävän opetuksen järjestämisluvan varassa toimivien koulujen saamat harkinnanvaraiset avustukset vuosina 2011-2015.

Opetuksen järjestäjä	2011	2012	2013	2014	2015
Aurinkorann.suom.koul.kann.yhd	0	0	0	0	0
Brysselin suomal.koul.kann.yhd	0	0	0	0	0
Suomalainen Koulutusyhd. ry	100 000	103 000	100 000	192 000	150 000
Pietarin Suomal. Koulut.yhd.ry	290 000	284 000	320 000	220 000	200 000
Tallinnan suomal.koul. tuki ry	106 500	36 000	0	0	0
Tarton suomal.koulun yhdistys	0	0	0	0	0